

REPORT

Del. 5.5.1; Training Seminars & Workshops

Project: “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood Sector through the promotion of Circular Economy”, Acronym „AGROFFICIENCY“, Subsidy contract No B6.3a.09/13.04.2021, 6th Call for Proposals “INTERREG V-A COOPERATION PROGRAMME: GREECE – BULGARIA 2014-2020”

the following activities and results were achieved:

- **Activities**

For this activity, 3 one-day workshops were organized with 20 SME representatives each. The companies that participated in the seminars were from the field of production, trading service providing.

These 20 SMEs expressed interest in the consultations as a result of the coordination activities with them by the Coordinator appointed under Del 5.5.3.

The workshops were held on 31st March 2023, 05th April 2023 and 07th April 2023. The topics of the workshops were in the Agri-food sector as part of the circular economy, Innovations in the resource efficiency of the agri-food sector, Innovations in climate neutrality and energy saving in the agri-food sector, strategic, business and marketing planning. The practical work was related to the development of a strategy for the introduction of circular economy practices in the companies from the agri-food sector; development of a business plan for introducing innovations in resource efficiency from the agri-food sector; marketing positioning of companies from the agri-food sector as innovative, climate neutral and socially responsible.

- **Purpose**

The companies that participated in the workshops aimed to learn about practices related to the circular economy, resource efficiency, climate neutrality and energy saving. and also developing strategic, business and marketing plans in order to be innovative, climate neutral and socially responsible.

- **Results**

Many of the companies stated that they believe that if they implement such practices, it will certainly affect their profitability and efficiency.

As a result, companies became familiar with ideas for creating a system with a closed production cycle, ways to reuse resources in order to minimize waste, regeneration of natural systems, use of renewable energy, efficient utilization of biomass, practices related to the management of organic waste etc.

- **Benefits**

The companies learned new practices and tools related to optimizing the use of resources, reducing waste and improving resource efficiency, the transition to renewable energy production. As well as how to be more competitive by planning their business in three steps.

- **Evaluation of the activity**

All participants in the workshops declared their satisfaction and positive assessment regarding the topics, content, methods of presentation, including the practical work.

After the consultations, the participants shared an opinion they would conduct research on how they can optimize their activities, to reduce generated waste, implementing solar panels to power irrigation pumps and more.

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Interreg
Greece-Bulgaria
European Regional Development Fund

www.agrofficiency.eu

INVITATION

Cluster Renewable Energy Sources

is pleased to invite you to participate in seminars "Business planning and innovations in the Agro-food sector" under the "AGROFFICIENCY" project

The seminars will be held in the Blagoevgrad St. _ " Todor Alexandrov " No. 23, fl. 7 in the hall of the CCI - Blagoevgrad ,
Dates : 31. 3. 2023 , 5. 4. 2023 and 7. 4. 2023

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme.

Project AGROFFICIENCY "Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy"
SC №. B6.3a.09/13.04.2021

PARTICIPATION IN THREE WORKSHOPS
On the topic "Business planning and innovation in the Agro-food sector"

31st March 2023

AGENDA	
09:00-9:30	Registration
09:30-11:00	Strategic planning in the Agro-food sector
11:00-11:30	Coffee break
11:30-12:00	The Agro-food sector as part of the circular economy
13:00-14:00	Lunch
14:00-16:00	Development of a strategy for the introduction of circular economy practices in companies from the agro-food sector - practical work
16:00-17:00	Discussion and questions

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme.

Project AGROFFICIENCY "Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy"
SC №. B6.3a.09/13.04.2021

06th April 2023

AGENDA	
09:00-9:30	Registration
09:30-11:00	Business planning in the Agro-food sector
11:00-11:30	Coffee break
11:30-12:00	Innovations in the resource efficiency of the Agro-food sector
13:00-14:00	Lunch
14:00-16:00	Development of a business plan for introducing innovations in resource efficiency from the Agro-food sector - practical work
16:00-17:00	Discussion and questions

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme.

Project AGROFFICIENCY "Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy"
SC №. B6.3a.09/13.04.2021

7 April 2023

AGENDA	
09:00-9:30	Registration
09:30-11:00	Marketing of companies from the agro-food sector
11:00-11:30	Coffee break
11:30-12:00	Innovations in climate neutrality and energy saving in the Agro-food sector
13:00-14:00	Lunch
14:00-16:00	Marketing positioning of companies from the Agro-food sector as innovative, climate neutral and socially responsible - practical work
16:00-17:00	Discussion and questions

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme.

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme

Стратегическо мислене

- ❖ До къде сме стигнали?
- ❖ До къде бихме искали да стигнем?
  - В кои дейности и сектори ще навлезем?
  - Как ще се позиционираме на пазара?
  - Какви нужди на потребителите искаме да обслужваме?
  - Какви резултати искаме да постигнем?
- ❖ Как ще стигнем до там?

Ресурси

- ❖ Активи, които представляват ресурси в производствения процес на организацията
- ❖ Източник на възможностите на организацията
- ❖ Те не носят конкурентно предимство сами по себе си
- ❖ Материални / Нематериални
- ❖ Степен на използваемост / Уникалност

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Агрохранителния сектор като част от кръговата икономика

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Кръговата икономика се основава на идеите:

1. създаване на система със затворен цикъл
2. ресурсите се използват и използват повторно по начин, който минимизира отпадъците и увеличава максимално тяхната стойност

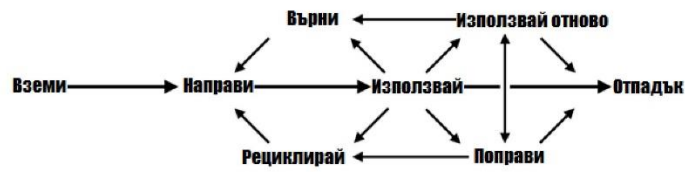
Принципи на кръговата икономика:

- “Кръгов” дизайн
- Материалите се запазват в употреба
- Регенерация на природните системи
- Използване на възобновяема енергия
- Сътрудничество и споделяне
- Фокус върху “системно мислене”

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Принципът „от люлка до люлка“ – Cradle-to-cradle (C2C) – като част от теорията на кръгова икономика, е начин за проектиране на продукти или процеси, които работят като екологични системи.:

Бизнес план

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme.

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

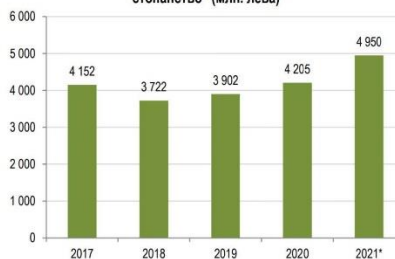
Функции на предприемачеството

- ❖ Икономическа - насочена към получаване на печалба.
- ❖ Ресурсна - осигуряването на оптимално и най-целесъобразно комбиниране и влягане на ресурсите в стопанската дейност.
- ❖ Организационна - вземането на самостоятелни решения за организацията и диверсификацията на собствената работа, внедряването на вътрешнофирменото предприемачество, формирането на предприемаческото управление, създаването на сложни предприемачески структури, изменението на стратегията за дейността на предприемаческата фирма, внедряване на нови форми и методи на организация на производството.

Статистически данни за земеделието в България за периода 2017-2021 г.

Дял на аграрния отрасъл в икономиката на страната: 4,3% от общата БДС (брутната добавена стойност) за икономиката на страната, по данни на НСИ.

БДС от отрасъл „Селско, горско и рибно стопанство“ (млн. лева)

Източник:
https://www.mzh.government.bg/media/finder_public/2022/08/16/osnovni_danni_za_zemedeliето_v_blgaria.pdf

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Иновациите в ресурсната ефективност на агрохранителния сектор

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme

Примери за иновации в ресурсната ефективност на агрохранителния сектор включват:

- Прецизно земеделие
- Техники за устойчиво напояване
- Кръгово управление на хранителни вещества
- Умно пакетиране
- Устойчиви вериги на доставка
- Прецизно животновъдство

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Прецизното земеделие е базирано на използване на широк набор от технологии, които позволяват събиране на данни от извършени обработки, наблюдение и анализ на развитие на земеделските култури, като площите се третират адекватно с цел повишаване на ефективността.

Свързва се с намалена употреба на вода, торове и пестициди в зависимост от данни за условията и необходимите агротехнически мероприятия.

Проактивните технологии предоставят различни възможности за вземане на решения във всеки етап от тяхното реализиране, т.е. във всеки етап от развитието на растенията или състоянието на използваните ресурси.

Агро-хранителния сектор е сложна мрежа от участници, от фермери и преработватели до дистрибутори и търговци на дребно.

Устойчивото управление на веригата за доставки включва оптимизиране на цялата система за намаляване на отпадъците и подобряване на ефективността на ресурсите.

Това може да включва стратегии като намаляване на хранителните мили чрез снабдяване на местно ниво, подобряване на логистиката за намаляване на отпадъците при транспортиране и насърчаване на кръгови практики по цялата верига на доставки.

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

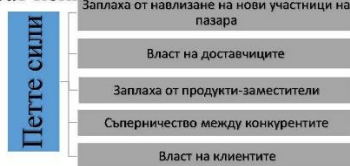

Маркетингов план

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme

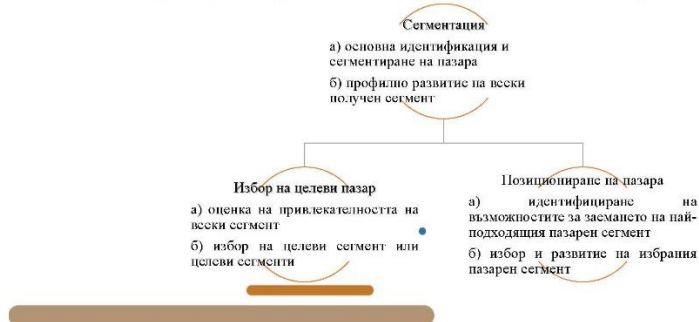
Петте сили на Портър

Петте сили на Портър е модел, който идентифицира и анализира пет конкурентни сили, които описват всяка индустрия и помагат да се идентифицират нейните слабости и силни страни.

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Сегментиране, избор на целеви пазар и позициониране на пазара

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

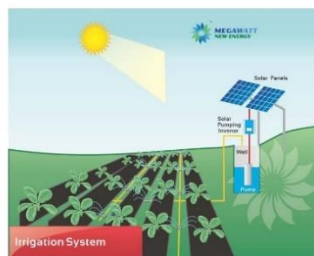

Иновациите в климатична неутралност и енергоспестяване в агрохранителния сектор

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme

Слънчевите панели могат да се използват за захранване на помпи за напояване, намалявайки зависимостта от електрическата мрежа или дизеловите генератори.

В райони с достатъчно слънчева светлина това може да бъде рентабилен начин за напояване на култури с помощта на възобновяема енергия.

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Agrivoltaics, известни също като **агрофотоволтаици (APV)**, съвместно разработва една и съща площ земя както за слънчева фотоволтаична енергия, така и за селско стопанство. Изследователите откриха, че производителността на земята може да се повиши с 60 процента.

Проучване доказва, че земеделието и PV могат да бъдат съвместими. Така се намалява конкуренцията за земя и също така се работи ефективно, като същевременно осигурява допълнителен доход за фермерите.

И накрая, **устойчивият транспорт** е важен начин за намаляване на емисиите на парникови газове в хранително-вкусовия сектор.

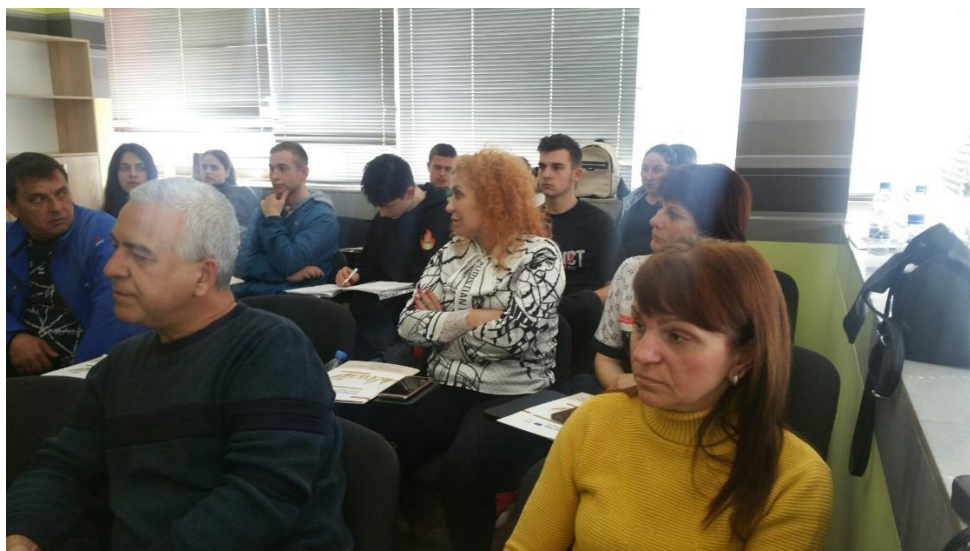
Това може да включва стратегии като използване на електрически или хибридни превозни средства за транспортиране във фермата, както и оптимизиране на транспортната логистика за намаляване на броя на пътуваните мили и количеството използвано гориво.

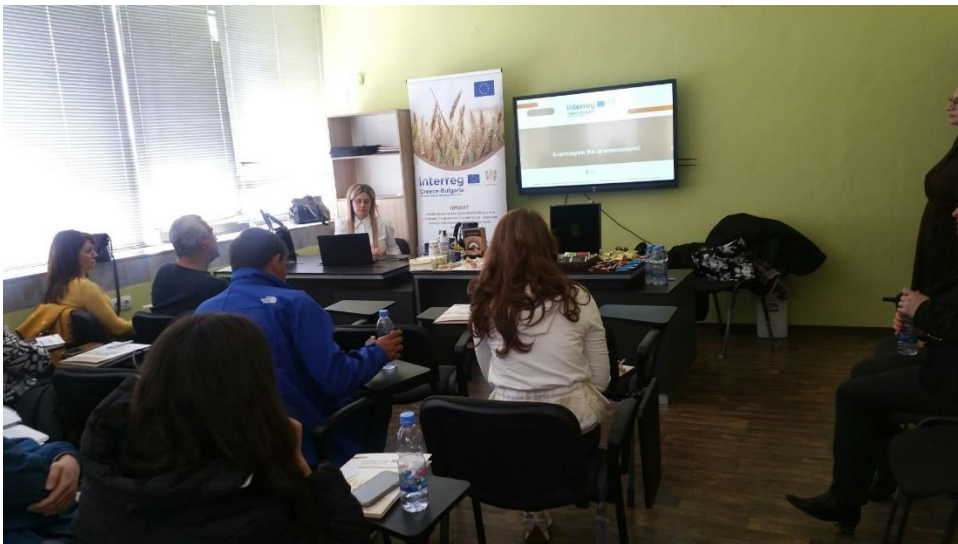
Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

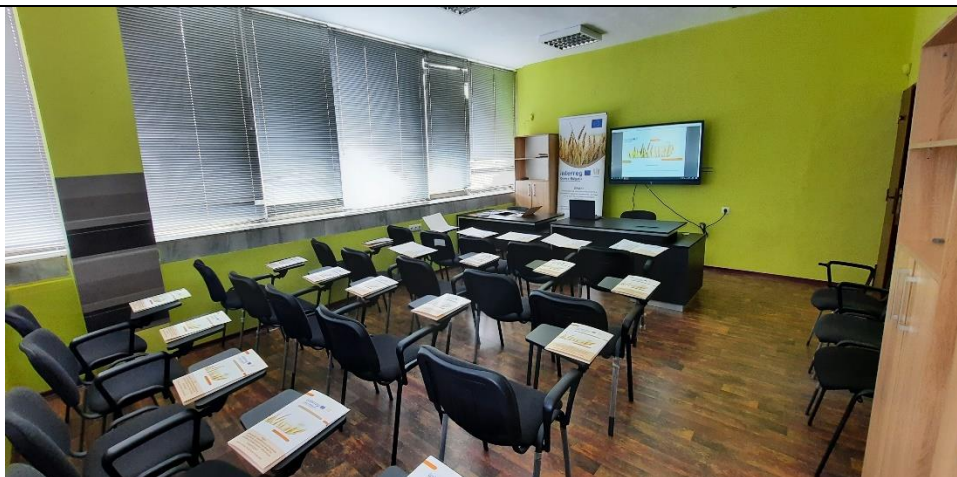

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
 SC № B6.3a.09/13.04.2021

Project AGROFFICIENCY “Enhancing the Competitiveness and Sustainable Growth in the Agrofood sector through promotion of Circular Economy”
SC № B6.3a.09/13.04.2021

